

РЕШЕНИЕ

№ 426

гр. Варна, 09.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА в публично заседание на двадесет и девети септември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Диана Д. М.

при участието на секретаря Албена Ив. Янакиева
като разгледа докладваното от Диана Д. Митева Търговско дело №
20223100900006 по описа за 2022 година

за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на ОБЩОТО ПРОИЗВОДСТВО (гл. 113 ГПК).

Приети са за разглеждане искове, предявени от „**БАНКА ДСК** " ЕАД, ЕИК 121830616, гр. София, ул. Московска № 19, представлявано от изпълнителни директори С. и М., чрез ю.к. М., служ. адрес гр. Варна, бул. Вл. Варненчик №92(с обявено съгласие за електронно уведомяване чрез ЕПЕП), **срещу Н. А. Д.**, ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. Македония № 52, ет.2, ап. 2 и **М. А. В.**, ЕГН *****, с адрес: гр. Добрич, ул. Иларион Макариополски № 23, двамата чрез адв. Н. (ВАК) служ. адрес гр. Варна ул. Ангел Кънчев 19 ет.1 ап.1 (*****) за установяване по отношение на оспорващи поръчители на дължимост на вземания по издадена по ЧГД 10610/2021 на ВРС заповед №3892/03.08.2021г. за незабавно изпълнение на парично задължение въз основа на извлечение от сметка на кредитополучател-потребител по договор за **Б. кредит ЕКСПРЕСО** № 322068 от 01.11.2012г, както следва:

- за връщане на предсрочно изискуема **главница** в размер на **36539.04** лв, ведно със законна лихва от подаване на заявлението по чл. 417 ГПК на 20.07.2021г. до окончателно плащане;
- за плащане на сборно вземане от **12262.30** лв за **договорни лихви**, претендирани като възнаграждение за ползване на кредита, начислени ежемесечно в погасителен план от 13.01.2015г. до 27.06.21г.;
- за плащане на сборно вземане от **8330.95** лв, претендирана като договорно обезщетение за **забава** на просрочени част от вноските по погасителен план за главница от 30.12.2014г. до предсрочна изискуемост на 27.06.21г., начислено в размер на 6% по уговорка в договора за

лихвена надбавка;

- за плащане на **223.30** лв за обезщетение за **забава**, претендирано в размер на **законна лихва** върху цяла главница след предсрочна изискуемост за периода от 28.06.2021г. до подаване на заявлението на 20.07.2021г.

ведно с АКЕСОРНИ ПОСЛЕДИЦИ от провеждане на заповедно производство.

Само ищецът е поискал присъждане на разноси и за настоящото исково производство, като е представил и списък по чл. 80 ГПК (л. 274).

Ищецът – търговска банка, чрез юрисконсулти, основава претенцията си на твърдения за предоставен от праводателя му (преобразувана с вливане банка) с договор от 01.11.2012г. за срок до 30.11.2022г потребителски кредит в общ размер 41900 лв за лични и семейни нужди на кредитополучател Г.Н.Г. и встъпил в дълг съдлъжник К.В.Г., обезпечен с поръчителство на ответниците Д. и В., които заявили уговорките си с кредитора едновременно с поемането на задълженията от главните съдлъжници. Тъй като съдлъжниците не спазили уговорките за плащане на уговорени в погасителен план 120 равни месечни анюитетни вноски от по 558.13 лв с падеж 30-то число, включващи части от изискуема главница и текущата лихва, уговорена като годишен лихвен процент 8.75%, банката начислила допълнително лихвена надбавка от 6% върху просрочените части от главницата, съответно на уговорка за обезщетение за забава. Като се позовава на пропуснато плащане на общо 66 вноски с падежи след 30.12.2014г, кредиторът сочи, че на 26.01.2021г. чрез връчване, възложено на частен съдебен изпълнител след издирване на адресата на всички известни адреси, е уведомил кредитополучателя Г. за упражняване на правото си да иска предсрочно плащане на цялата главница. На 07.05.2021г. била уведомена и съдлъжницата. Тъй като изпълнение не последвало, кредиторът осчетоводил на 28.06.2021г като обявен за предсрочно изискуем целия остатъчен дълг за главницата, заедно с договорната лихва до този момент и начислената наказателна надбавка до тази дата и преди изтичане на шест месечен срок за търсене на отговорност от всички задължени лица поиска издаване на спорната заповед за тези вече изискуеми задължения, ведно със законна лихва върху главницата, натрупана до подаване на заявлението на 20.07.21г. В хода на предприетото незабавно изпълнение само поръчителите оспорили заповедта.

По повод оспорването на валидността на договарянето, кредиторът е обосновал уговорката за лихвения процент като съставен от базов компонент(SGEB) и фиксирана надбавка, чийто размер е определян по методика, оповестена в преддоговорната информация и съхранена като архивен документ от правоприемника на вече несъществуващата банка-първоначален кредитор. Твърди, че обявеният в договора на потребителите като фиксиран лихвен процент, изведен от актуален размер на променливия компонент, не е бил увеличаван, въпреки уговорките, допускащи такова право

на банката. Сочи, че при договаряне на кредита, потребителят е поел и задължение за допълнителни разходи по поемане на застрахователни премии по застраховка „Живот“, сключена от банката, към която клиентът се е присъединил и макар да са били отразени в погасителния план, не формират спорните претенции.

С доводи за добросъвестно предлагане на потребителите на задължения, ясно посочени и разграничени по видове и размери в първоначален погасителен план, запазен в рамките на действието на договора от преобразуваната банка, моли кредитирането да се зачете като валидно договорено по отношение на задълженията за главница и лихви и да се зачетат породените от обявяването на предсрочната изискуемост спрямо главния длъжник правни последици и по отношение на отговорните солидарно с него поръчители.

По същество пълномощника на ищеца пледира бланкетно за уважаване на претенцията в цялост, като акцентира върху събраните доказателства за липса на промяна на обявения първоначално лихвен процент и доказано неизпълнение на погасителния план.

Ответниците Н. Д. и М. В., чрез общ процесуален представител адв. Н. са упражнили своевременно защита срещу претендираната лична отговорност като поръчители на кредитополучателя. Считат, че отговорността им е погасена с пропускане на шестмесечен срок за търсене на плащане от главния длъжник, отчитан от 31.03.2015г. при първото натрупване на забава от 90 дни като основание за уговорена автоматична предсрочна изискуемост. Евентуално се позовават на липса на изискуемост на главницата поради ненадлежно уведомяване на главния длъжник и липса на каквото и адресирано до поръчителите изявление за прекратяване на действието на погасителния план.

Възразяват по действителността на договора за потребителски кредит, като сочат, че сключването на кредитната сделка е било опорочено, тъй като описаното безспорно съдържание не покрива изисквания на закона относно съществени реквизити за валидно кредитиране: неясно обявяване на вида и падежа на погасителните вноски (не е посочена дата на задължението, каква част от вноската погасява главница и каква лихва, добавена е друга сума извън части от главница и лихва); неясно обявяване на методология за изчисление на текущ променлив лихвен процент и неговото изменение; липса на ясно уговорена цена на кредита; липса на посочена цел на кредитирането. Считат, че липсата на съгласие по тези параметри изключва действието на договора като основание за възникване на задължения, евентуално за забавата на кредитополучател по конкретно изискуеми задължения.

Отделно ответниците твърдят, че при определяне на задълженията на кредитополучателите, кредиторът е ползвал неравноправни клаузи: прилагане на променлив референтен лихвен процент без той да е ясно формулиран по разбираем за потребителя начин и без посочена в договора методика(част I, т.8 и част II, чл.4 ал.1), преизчисляване на месечен анюитет при промяна на лихвения процент (част II, чл.3 ал.3); промяна на разходи, обхванати от ГПР при промяна на пазарни условия(част I, т.11.1), едностранна обвързваща клиента промяна на такси и комисиони за свързани

със сключване и изпълнение на договора операции и дейности след двумесечно предизвестие, оправено по ред, посочен в общи условия(част II, чл.6 ал.2); включване в оповестен погасителен план като част от равните месечни анюитетни вноски на допълнително непосочено в договора задължение „застраховка“ извън част от главница и начислена за месеца лихва. Като считат, че задълженията са начислявани в размери въз основа на тези нищожни уговорки, оспорват заявените от кредитора остатъци на просрочени задължения като се позовават на текущо погасяване само на валидни задължения от постъпващи по сметката наличности. Молят за отхвърляне на исковата претенция.

Пълномощникът на ответниците не е пледирал по същество и не е ползвал възможността да изложи писмени бележки в срока, изтекъл на 06.10.2022г.

Предварителните въпроси и допустимостта на предявените иски са били разрешени в нарочно определение № 610/26.04.2022г. (л.80). Окончателен устен доклад е обявен в съдебно заседание на 10.06.2022г. (л. 122), след допълнително изясняване на спорните твърдения относно съдържанието на волята на договарящите се страни по параметри на кредитната сделка с потребителите и допълване на обявления на страните проект(л.62-66). Освен мотивите на съда относно окончателната правна квалификация на претенциите, приложимото право и по-подробно изложение на релевантните твърдения и допустимата квалификация на възраженията за недействителност в обхвата на предмета на спора, съдът е докладвал и общата императивна закрила в полза на потребителите срещу неравноправно договаряне на финансови услуга при кредитиране, съответно на задължението си по чл. 7 ал. 3 ГПК, като е обявил изрично императивните норми и относими към тях твърдения за поведението на договарящите се страни.

След съвкупна преценка на събраните по делото доказателства, заедно и поотделно, и по вътрешно убеждение, съдът приема за установено следното от фактическа и правна страна:

Подписаните от ответниците неоспорени документи (приложени на л. 5-11, идентични с документите, ползвани от кредитора в заповедното производство) се преценяват от съда като писмени изявления, отразяващо действителната им воля за обвързване с праводател на ищеца(чл. 180 ГПК). Страните не са възразили по констатирано от съда като безспорно съдържание на тази взаимна тяхна воля. Въз основа на тези съглашения, съдът установява следното:

На 1.11.2012г банка „СОСИЕТЕ ЖЕНЕРАЛ ЕКСПРЕКБАНК“АД (впоследствие преобразувана с вливане в универсалния правоприменик „БАНКА ДСК“ АД) договорила съвместно с кредитополучател Георги Г., съпругата му – съдлъжник К. Г.а и двама поръчители Н. Д. и М. В. отпускане на потребителски кредит ЕКСПРЕСО № 322068, обезпечен с поръчителство със съдържание, разпределено в два раздела на подписан от всички участници в сделката документ. В „част I“ са посочени конкретни уговорки за размер на главницата 41900 лв, крайния срок за ползване 30.11.2022г., начина на

усвояване и таксата за обслужване на съответна разплащателна сметка и уговореното изплащане на кредита с дължимите разходи със 120 месечни анюитетни вноски в размер на 558.13лв. с падеж 30 – то число. Съдлъжниците са се съгласили да заплатят лихва, обявена в т. 8 от този раздел като „номинален“ лихвен процент в размер на 8.75%, формиран от базисен показател с начална стойност 5.95% и надбавка от 2.8 пункта и вариант на повишаване на този процент с 0.5% в специална хипотеза на отпадане на изплащането на работната заплата по разплащателната сметка на кредитополучателя, съответно на двете възможности за осигуряване на средства за погасяване на кредита в т. 17. Също в този раздел са предвидени и санкции за неизпълнение, като допълнителна лихвена надбавка от 6 пункта над номиналния лихвен процент(до 14.75%), начисляван върху просрочени погасителни вноски или върху цялата главница след предсрочна изискуемост, както и допълнителните разходи като еднократна начална такса в размер на 1047.50лв и разходи по застраховка „Живот“ в размер на 3543.56лв към застрахователя по предлагана от банката групов застраховка. Този раздел препраща изрично към приложение № 1, представляващо погасителен план, подписан по аналогичен начин от съдлъжници, поръчители и кредитор, в който са изброени падежни дати на пълни 120 месечни вноски, посочени като сборна ежемесечно дължима сума от 558.13лв, елементите, които я формират (размер на дължима част от главница, текуща лихва и част от застрахователна премия) и остатък от ползвана главница за следващ период, както и една начална вноска само за лихва и застраховка до първа падежната дата в размер на 343.94лв. В този план изрично е вписано условие за ограничаване на валидността му до момента на промяна на номиналния лихвен процент. Останалата част от писменото съглашение, обозначена като „Част II“ съдържа клаузи на уговорки, препращащи към параметрите в първата част, като пояснения на предмета и срока на договора, усвояването му и условията за ползване и издължаване. В тази част е конкретизирано разсрочването на главницата и застрахователните премии, поети от кредитополучателя, присъединил се към застраховката, сключена от банката(чл. 3 ал.1 и чл. 5 ал. 2) и промяната на размера на анюитетната вноска при изменение на лихвения процент(чл. 3 ал.3), като и реда за отчитане на промяна на референтния базов показател(чл. 4 ал.2), определян от банката по методика, за която е посочено, че е предоставена на интернет страница с адрес www.sgeb.bg(чл. 4 ал.1). Уговорено е заплащане на разходите за таксите, фиксирани по размер в първи раздел и други разходи, които са предвидени в Тарифа, подлежаща на едностранна промяна от банката(чл. 6). Пояснен е и начина на формиране на оповестен в първи раздел ГПР 10.81%, като отражение на всички разходи, вкл. номинална лихва, такси, комисиони и застраховки, които добавени към кредита следва да формират общата дължима сума, обявена в т.12 от първи раздел като 67259.32лв и допълнителна сума за предварителен период (чл. 7 ал.2). В чл.9 са описани основни права и задължения на насрещните страни, като изрично е подчертано задължение на кредитополучателя за сключи за своя сметка застраховка „Живот“ в полза на банката и да я информира за промени в декларираните при отпускане на кредита обстоятелства, правото му да се откаже от договора в 14 дневен срок, вкл. и при изменение на референтния компонент от номиналния лихвения процент. Поет е ангажимент за поддържане на писмена кореспонденция на адресите, обявени

в договора и съгласие за приравняване на получаване от адресата на удостоверено от доставчик достигане на пратка до съответния адрес. Допълнително са уговорени в чл. 10 права на банката при неизпълнение в срок на месечен анюитет да олихвява кредита с завишената наказателната лихвена надбавка по т. 9.1 от първия раздел, която да се събира отделно и преди следващи анюитети като наказателната надбавка над договорената лихва, както и автоматична предсрочна изискуемост на целия кредит при забава над 90 дни и прекратяване на застрахователно покритие при шест просрочени премии. Отделно в чл. 11 са уговорени и други фактически хипотези, при които банката може да изиска предсрочно погасяване на целия кредит като обяви изискуемост и прекрати действието на погасителния план, като занаяпред олихвява цялата главница със сбора от номиналната лихва и наказателната надбавка (чл. 12 ал.2). Самостоятелни клаузи на чл. 17 и 18 уреждат и задълженията на встъпилия в задълженията на кредитополучател съдлъжник и поръчителите, които са поели задължения да отговарят без условно и солидарно за изпълнението на всички задължения на кредитополучателя по този договор.

Спорни са конкретните обстоятелства, при които страните са постигнали съгласие по това съдържание на условията. Съдът е указал на ищеца тежест на доказване на начина, по който клиентите са бил запознати с предлагани от банката условия на потребителско кредитиране, като извън съдържанието на така коментирания писмени съглашения са представени оспорени възпроизведени на материален носител електронни документи, отразяващи съхранена архивна информация от вече несъществуваща интернет страница на преобразуваната банка (л. 102-104). Съдът констатира, че и двата документа не са относими към настоящия спор, доколкото визират методика за определяне на Референтен лихвен процент след 21.07.2014г и след 01.07.2018г, а не БАЗИСЕН ЛИХВЕН ПРОЦЕНТ(БЛП SGEB), който е обявяван периодично през 2014 – 2019г и е установим по съхранени данни на интернет страница на правоприемника (<https://dskbank.bg>), достъпни с прост инструмент за търсене (по ключова дума ЕКСПРЕСБАНК). Макар и понастоящем да са видни уведомления с цитирани решения за определяне на конкретни размери на този индикатор, няма никаква обявена информация за методиката, която е била прилагана при вземане на оповестените решения. Напротив, ищецът представя Инструкция № 0167(3) на финансовия отдел на „СОСИЕТЕ ЖЕНЕРАЛ ЕКСПРЕКБАНК“ АД(л.115), в която е нанесен гриф „за вътрешно ползване“ и като адресати са посочени служителите на банката, а не нейните клиенти. При така съставеното писмено изявление, съдът намира че правоприемника е обвързан с признание на праводателя за неизгодния факт на оповестяване само на резултата от прилагането на инструкцията, но не и на самото ѝ съдържание. Същевременно в този документ изрично е пояснена и спецификата на кредитните продукти, предлагани от банката с използване на този индикатор, като в дефиницията на чл.1.1. е посочено, че приложимите към кредитите лихвени проценти са динамични и се променят по време на действие на договора, като актуализирането на конкретните размери на лихвата, като функция от БЛП с допълнителна надбавка, се определят извън вътрешните инструкции с конкретните условия по договорите на кредитополучателите(л.116).

В този смисъл, съдът намира за категорично установено, че банката е предложила на клиентите си потребителски кредит с определен, но потенциално променлив лихвен процент, чиято актуална стойност се определя изключително от нейни вътрешни правила, като е оповестила начален размер (номинален лихвен процент), който е следвало да актуализира периодично само ако настъпи съществена промяна (отклонение с повече от 2 процентни пункта) в собствената ѝ кредитна политика, оповестявана чрез ежемесечни нива на своя собствен променлив индикатор БЛП. Отделно от това, съдът съобразява и установеното от вещото лице поведение на кредитора по данните за извършените счетоводни отразявания на задълженията на кредитополучателя по този договор, от които е видно, че от 30.05.2015г кредиторът е прилагал като номинален лихвен процент сбора от нов БЛП в размер на 3.65 % с надбавката от 2.80 до 6.45 %. Това е и моментът, установен по оповестените на страницата на банката решения за актуализиране на БЛП, в който действително новата стойност е спаднала под 2 % пункта в сравнение с първоначалния размер от 5.95%, като до края на оповестяването на БЛП, макар той периодично да е намалявал, не е достигнал до ниво под 1.65, за да се налага нова промяна, според уговорките между страните. Явно е, че банката е третирали лихвата като променлива и точно е прилагала уговорката, макар и въз основа на собствената си оценка на поемания лихвен риск (по смисъла на целите на инструкцията).

Налага се извод, че между страните е било договорено ползване на типичен за банката кредитен продукт, разработен като предлаган при едностранно унифицирани от доставчика условия (представляващи втория раздел) за всички потенциални негови клиенти и допълнително уточнявани (като попълвани бланкети) елементи на съдържанието на първата част от кредитния договор, в която са били посочени конкретни параметри по размера на поискана сума за главница, срока и конкретно предложени компоненти на променлив лихвен процент (БЛП) и фиксираната надбавка, определени според индивидуалните особености на клиента и продукта и визуализирани в приложен погасителен план. В тази връзка съдът констатира и признанието на страните, че текст на подписания от потребителите (кредитополучател, съдлъжник и поръчители) съставен от двата раздела и плана документ е изготвен от банката като единствено приемлива за нея обвързваща оферта, която се подписва първо от клиентите, но договора се сключва със следващо във времето подписване на документа и от банката и едва тогава се връчва на кредитополучателя (чл.22 ал.2), евентуално и на останалите страни, за да могат те да упражнят и гарантираното им право на отказ по чл. 9 б.г от такова обвързване. Затова за съда няма съмнение, че втория раздел (по същество представляващ общи условия) и по-конкретно правото за определяне на ново съдържание на променливия компонент, санкциите за забава и допълнителните плащания на такси, разходи и застрахователни премии не е уговарян по начин, отразяващ индивидуален интерес на клиента, а чрез директно препращане към предварително съставени и неподлежащи на обсъждане общи условия, тарифа и групова застраховка. Именно в тази част от съдържанието на сделката остават и спорните клаузи, уреждащи промяната на компонента БЛП и отражението му върху размера на събираната от банката текуща

възнаградителна лихва, наказателните надбавки за забава и начислените такси и поетото от кредитополучателя задължение за застраховане.

Представено е и заявление за застраховане (л. 101), подадено в деня на подписването на кредитния договор от кредитополучателя и прието от застраховател, в което е обозначен избор на покритие за риск „безработица“ във връзка с застрахован кредит, по договорена от банката застрахователна полица. В това заявление е посочено, че кандидатстващият за покритие следва да заплаща премии по годишна застрахователна тарифа 1.44% върху неиздължена част от кредита, като премиите са платими с 2% такса и годишен данък на месечни вноски, добавени към вноски по кредита в съответния погасителен план.

Назначеното по делото вещо лице, чието заключение съдът кредитира изцяло като съответно на специалните му знания, приложени върху предоставените от банката счетоводни записвания, е констатирало, че уговорена главница е била предоставена в съответствие с уговорената цел на договора по посочената лична разплащателна сметка на Г., като банката е събрала оповестената в част първа начална такса от 1047.45лв, и е осчетоводявала периодично задълженията на падежни дати по погасителния план, съответно на посочените елементи(главница, лихва и застрахователни премии) до промяната на лихвения процент с намаляване до 6.45% на 30.05.2021г. Според прегледа на документацията, в приложение 1-3 към експертизата(л.186) и пояснението в таблица №8 (л. 153) е видно, че след поемане на предприятието от универсалния правоприемник е променено олихвяването, като вместо дотогавашното стриктно отчитане само на лихви по анюитетните вноски (намалени вече от 558.13 лв до сбор от 516.77лв) от 30.05.2020г. кредиторът е начислявал лихва върху целия ползван размер, а на 23.04.2021 е сторниран целия размер на застрахователните премии от 2 187.42лв, натрупан след 30.01.2015г.

При тези факти съдът съобразява следното:

На първо място съдът дължи служебна проверка по личното възражение за погасяване на правото на кредитора да търси изобщо отговорност от поръчителите. Императивното правило на чл. 147 ЗЗД, чието прилагане при договор за кредит с уговорен план за разсрочено изпълнение от кредитополучателя е тълкувано по задължителен начин в ТРОСГТК 5/19 на ВКС, не изключва отговорност на обезпечилите изпълнението поръчители до изтичането на шест месеца от крайния падеж на разсрочено в погасителен план задължение. В конкретния случай, ответниците се позовават на прекратяване на действието на погасителния план още на 3.03.2015г. Нормативната обща уредба за уговаряне на срок в полза на една от страните (чл. 70 ЗЗД), съответно и отпадане на преимуществото на срока е диспозитивна, съответно и законът допуска да се уговорят основания за предсрочна изискуемост. Тази договорка също принципно е допустима при уреждане на отношения със специализирани в кредитните услуги търговци (чл. 60 ал. 2 ЗКИ), чиято дейност изисква регулярност на разплащанията (с оглед осигуряване и регулярност на обслужването на клиентите им по депозитите услуги). В процесния договор страните са предвидили две

хипотези, като са разграничили в част 2 чл.10 забавата в плащанията (като несъмнено вредоносно за кредитора неизпълнение) от други случаи на неизпълнение и обективни обстоятелства, изброени в чл. 11. За двете групи са договорени различни начини на упражняване на потестативното право, породено за кредитора като средство за преодоляване на вредоносните последици. Уговореният в първата хипотеза автоматизъм обаче противоречи на императивните изисквания, тъй като позволява на кредитора да се позове пряко на неизправност на длъжника, а законът изисква адресирано волеизявление за упражняване на това право от банка-кредитор в кредитните отношения с клиентите. В тази насока е тълкувана специалната норма на чл. уредба в т. 18 от ТРОСГТК 4/2013 на ВКС, както и т.2 от ТРОСКГТК 3/2017 на ВКС и посочените там правни последици на уведомлението за упражнено право на предсрочна изискуемост. Затова уговорените в двете клаузи от общия раздел на договора фактически хипотези, и конкретно продължителната забава по изплащане на вноски с настъпили падежи могат да се възприемат само като уговорен обективен елемент от пораждащ потестативно право на кредитора фактически състав. Без субективен елемент (волеизявление на банката кредитор, достигнало до длъжник-кредитополучател) няма основание за прилагане на последици от предсрочна изискуемост и задължението следва да се счита изискуемо до последна падежна дата. Не е установено такова уведомяване на длъжниците преди съставянето от ЧСИ на протокол от 02.02.2021г., поради което предявяването на заявлението за издаване на заповед срещу главния длъжник, съдлъжника и поръчителите на 20.07.2021г съхранява в цялост правата на кредитора по дадените лични обезпечения от двамата ответници.

На второ място поръчителите са упражнили защита по чл. 142 ЗЗД чрез възраженията срещу обезпечения дълг, като са оспорили валидността на кредитирането в цялост, евентуално на клаузите, пораждащи различите по вид задължения. В тази връзка съдът вече е изложил в доклада по делото съображенията си относно квалификацията на посочените от ответниците в отговора пороци на съдържанието на договора като основание за нищожност на договаряне в противоречие със закона по чл. 26 ал.1 ЗЗД и неравноправно договаряне, като специална хипотеза на нищожност, предвидена от законодателя само в полза на потребителя, независимо от вида на нормативния акт (общия ЗЗП или специален ЗПК). Съдът няма да разглежда посочени от страната квалификации на други хипотези на нищожност – липса на съгласие и липса на основание и договаряне, накърняващо добрите нрави, поради липса на съответни на тези пороци фактически твърдения.

Доколкото потребителския характер на кредитирането е безспорно признат и за съда няма съмнение, че физическите лица са действали извън професионалната си сфера, като са получили парични средства за лични и семейни нужди, съдът намира за приложими специалните правила на ЗПК в редакция към момента на договарянето (бр. 58 от 30.07.2010 г.) и по специално чл. 22 ЗПК, изключващ действителност на договора при несъответствие на съдържанието му със специални изисквания на чл. 10, ал. 1 и чл. 11 ал. 1, т. 7 - 12 и 20 ЗПК. В случая при отчитане на съдържанието на съставения от двата раздела договор съдът не намира пряко противоречие с тези реквизити. Спазена е писмена форма, посочен е общ размер на главница

по кредита и условията за усвояването му, посочен е ГПР, общата сума, която се дължи с включени разходи за лихва и първоначална такса, допълнителни разходи по поето задължение за застраховане в полза на кредитора с конкретен общ размер. Съдът намира за необоснован доводът на защитата относно неясно формулиране на уговорката за възнаграждението на кредитора, тъй като в раздел първи е посочен конкретен размер на лихвата като първоначално посочен годишен лихвен процент (сбор от оповестен публично БЛП и фиксирана надбавка), а в раздел втори са обявени условия за прилагането като „номинален“ на този начален размер, докато не настъпи съществена промяна (разлика с два пункта), индикирана чрез обявяване от страна на банката на нова стойност на променливия компонент. Вярно е, че липсва конкретика на начина, по който банката избира оповестяваните текущо нови нива на променливия БЛП, но такова изискване към съдържанието на договора не е съществувало към датата на сключването му. Законът е допускал публикуване на интернет страници на самите нива на референтните лихвени проценти (чл. 33а ЗПК) и съответно методиките за тяхното определяне, като в случая е било достатъчно да се посочи, че това става с решение на кредитния комитет, което несъмнено е било достъпно при справка. Съдът преценява, че в случая не се касае за кредит с изначално плаващ лихвен процент, при който банката само отчита и администрира текущо промени във външни индикатори, когато е нужно несъмнено да се обяви ясна формула за изчисление на изначално неясна променлива лихва. Напротив, обявяването на номинален лихвен процент и особено поетото задължение на банката да уведомява длъжника за настъпили по нейна инициатива промени в нивата на БЛП след отчитане по вътрешни инструкции за значими само за нея промени в пазарните условия, определя променливия процент като опция по преценка на кредитора, а не като правило, гарантиращо обективна динамика на цената на кредитната услуга. Затова при такъв договор е несъмнено постигнатото съгласие по началния размер на лихвата, която може да се прилага за целия срок на договора, ако кредитора не се възползва от опцията си и затова уговорката на номинал от 8.75% е напълно достатъчна за да се формира съгласието по този съществен реквизит на възмездната сделка. По същите съображения, необоснован е и довода за неясен погасителен план. Приложение № 1 е изрично указано като неразделна част от съдържанието на сделката, а в него са разграничени задълженията, формиращи по размер сборната дължима месечна сума. Включването на застраховките във месечните вноски е обосновано с обявяването на поетото задължение за заплащане на премии по изисквана от кредитора застраховка „Живот“ и този допълнителен разход е обявен в първата част на договора, така че отделните части от посочения договор за синхронизирани по отношение на условията за изплащане на главницата и разходите, включващи текуща лихва и разсрочени премии по застраховането. Съдържанието на раздел втори включва и уговорките за правото на информация и последващ отказ на потребителя, гарантирани с насрещно посочено задължение на банката да информира клиента си за упражнената опция за промяна на лихвата, налагаща и преизчисление на анюитети и нов погасителен план. В заключение, съдът не намира пороци по съдържанието на това съставно съглашение, които да изключват валидността му в цялост в хипотеза на чл. 26 ал.1 вр. чл. 22 ЗПК.

Същевременно, за съда няма съмнение, че при предлагане на кредитния продукт в стандартизирания раздел 2, банката е запазила за себе си право да променя едностранно вписания в първия раздел номинален лихвен процент по начин, който поражда обосновано съмнение за възможна злоупотреба от страна на кредитора и тази опция сама по себе си е неравноправна по общия критерий на чл. 143 ЗЗП. Практиката на съдилищата в тази насока е трайна (Решение № 189 от 18.01.2019 г. на ВКС по т. д. № 1607/2017 г., I т. о., ТК, Решение № 15 от 18.04.2018 г. на ВКС по к. т. д. № 2439/2016 г. решение № 51 от 04.04.2016 г. по т. д. № 504/15 г., Решение № 205/07.11.2016 г. по т. д. № 154/2016 г. на ВКС, I т. о. решение № 77 от 22.04.2015 г. по гр. д. № 4452/14 г. на ВКС, III г. о., решение № 424 от 02.12.2015 г. по гр. д. № 1899/15 г., на ВКС IV г. о. и др.) и съдът изцяло я споделя, като приема, че уговореното правото за промяна в началния „номинален“ договорен лихвен процент, въз основа на неясно определяем БЛП (без обосновка само с обективни обстоятелства, които са извън контрола на доставчика на услугата), позволява неблагоприятни за кредитора тенденции да се компенсират в негова полза, докато подобно право не е гарантирано за потребителя. Затова такъв вид уговорки принципно се изключват от съдържанието на сделка, сключена с потребител, като договорът остава да действа със съдържанието по основния си предмет (кредитиране срещу номинален лихвен процент). Без тази недобросъвестно натрапена на потребителя част от сделката задължението на клиента може да бъде изпълнено по ясно уговорени изначално и непроменени параметри, така както са посочени в погасителен план.

Отделно следва да се съобразят и специални изисквания, които не влияят върху действието на договора като цяло, но закона не ги допуска като поведение на търговеца, респ. като задължения на потребителя и затова следва да се третира като ограничения на договорна свобода. В чл. 10 ал. 2 ЗПК е въведена забрана за начисляване на разходи (лихви, такси, комисиони или други разходи, свързани с договора за кредит), които не са предвидени в сключения договор за потребителски кредит, а с чл. 19 ал. 2 ЗПК се изисква оповестяване на ГПР като уеднаквен показател за сравняване на различни кредитни продукти по нормативно установена формула и отчитане на всички общи разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи като лихви, други преки или косвени разходи, комисиони, възнаграждения. Съдът констатира, че тези изисквания са спазени само по отношение на номиналната лихва (с оповестен начален размер), начална фиксирана такса и таксата за обслужване на разплащателна сметка, които са уговорени във втората част и са посочени по размери в раздел първи. Извън тези ясно посочени такси обаче, в чл. 6 от втората унифицирана част от договора потребителят е обвързан с уговорка, препращаща към невключена в съдържанието на сделката тарифа и гарантираща на кредитора право да променя първоначално обявени разходи чрез едностранно актуализиране на тази тарифа. Доколкото тази уговорка позволява да се въвеждат и нови такси, комисиони и др. подобни допълнителни плащания, които да се отразят на общото задължение без да са ясно обявени на потребителя, тя не може да се приеме за съответна на изискването на закона.

Разходите за застраховки също не са ясно оповестени. От една страна в

т. 15 и 16 са посочени разходи за застраховка в общ размер 3543.56лв, които следва да съответстват на поетото задължение от кредитополучателя при включване в групова полица на банката в изпълнение на задължение за осигуряване на покритие на финансовия риск на кредитора, така както е предвидено в част втора (чл.3 ал.2, чл. 5 ал.2, чл.9 ал.1 б.ж). Сборът на дължимите от потребителя анюитети, с така добавената разсрочена общо премия(включена в плана), достига до 66975.60лв (343.94лв +120x558.13лв), а определен от вещото лице (л.195-6) като 2 алтернативен вариант без застрахователни премии би бил само 63309.74лв (295.34 +120x525.12лв). Разликата от 3665.86лв надхвърля обявените на потребителя общи разходи за изискана от кредитора застраховка. От друга страна, освен това фиксиране на разхода в индивидуалните параметри, при самото оповестяване на застрахователната услуга, премията не е конкретизирана ясно, а същественото за потребителя задължение е определено с препращане към тарифа и общи условия на полица, договорена от самия кредитор и предлагана му от него като агент на застрахователя. При такова съдържание на документа потребителят е значително затруднен да възприеме по отделно икономическите тежести, които вече са възникнали по кредита и тези, които биха се породили при ползване на предложената за негово „удобство“ рамкова полица за застраховка за финансов риск, в сравнение наличните на пазара други застрахователни продукти, които би се наложило сам да избира предварително за да покрие изискване за задължително застраховане, ако такова действително е било оповестено надлежно в преддоговорния процес. За всяка сделка, при която тече договаряне между естествено неравнопоставени субекти, добросъвестността изисква от доставчика, специализиран както на пазара на кредитирането, така и в застрахователната услуга, като застраховащ своя финансов риск кредитор, да разясни и предложи съдържание на клаузи разбираеми за потребител, встъпващ в договора без предварителна подготовка за сделка, различна от текущата му нужда от парични средства. Затова при „добавяне“ към месечна вноска на погасителен план на месечно дължима премия законосъобразното договаряне изисква изрично и отделно разясняване на дължими по две различни цени по застраховката и по кредита както и изрично и ясно посочване на рисковете, покрити от застрахователя срещу премии включени в плащанията не към застраховател, а към застрахования кредитор (елемент от вноската по погасителен план) като цена на допълнителна услуга или обезпечение. Само тогава клиентът ще е в състояние да възприеме, дали застраховката е задължителна или не, както и че покритието по груповата застраховка „Живот“ към която е присъединен без да се е договарял със застраховател осъществява кредитната услуга срещу покритие в полза на самата банка.

Отделно от това, макар премиите да са оповестени като задължителни разходи и са посочени в плана, явно не са отразени надлежно в общото задължение на кредитополучателя, тъй като сумата в т.12 от първата част на договора(67259.32лв) не достига до сбора на вноски по плана(66975.60лв) и поне първата фиксирана такса от 1047.50лв.

Така, въпреки оповестяването на цена на застраховката като разход, съдът прима за неясно и неразбираемо за потребителя това съдържание от договора. Формулировката не позволява на клиента да осъзнае действително

произтичащите за него икономически последици от съгласието му да бъде застрахован от кредитора си, затова и валидността на това допълнително условие е изключена от общата потребителска закрила, така както е установена в Директива 93/13/ЕИО и изразена в императивни правила на чл. 143 ЗЗП, към които чл. 24 ЗПК също препраща.

Съдът констатира и формално несъответствие на уговореното обезщетение за забава. При посочване на санкцията за неизпълнение, в т.9.1 на първата част е посочен лихвен процент от 14.90 % върху неплатената в срок сума на анюитетните вноски, докато чл. 33 ЗПК лимитира допустимия размер на обезщетение за забава до законната лихва. Поясненият начин на начисляване на договореното мораторно обезщетение обаче в раздел втори чл. 10 сочи, че в срока на забавата банката преустановява прилагане на номинален процент на договорната лихва (по който е начислена частта от анюитета, обозначен като лихва) и вместо него прилага завишения „наказателен“ процент. При това ново олихвяване за основа се ползва цялата ползвана главница, а не само просрочената ѝ част и затова крайния резултат по естеството си представлява сбор от суми с две различни основания: номинална лихва, която замества прогнозния по плана размер на обичайното договорно възнаграждение и отделно добавена именно като обезщетение за забава горница от допълнителни 6 %. Тази горница обаче, макар да не надхвърля законовия размер на мораторно обезщетение от поне 10 лихвени пункта, не е съпоставима със законна лихва, тъй като следва да се начислява върху ползвана главница, а не само върху просрочените задължения, както е оповестено в първата част на договора.

Доколкото за действителната воля, вложена в определена, неясно формулирана клауза, може да се съди и по начина, по който страните са изпълнявали договора, съдът приема, че кредиторът е уговорил лихвата за забава във вид на наказателна надбавка в нарушение на законовото ограничение по чл. 33 ЗПК. В тази насока показателно е установеното от вещото лице по счетоводни записвания на самия кредитор в справката по приложение № 3 (л.188) поведение на правоприемника, който е изоставил отделното начисляване на надбавката и е прилагал именно сборното олихвяване като наказателна лихва. Затова и така уговореното обезщетение за забава съдът отказва да приеме, като съответно на рамкираната от чл.33 ЗПК граница на отговорността на потребителя за обезщетение за забава и затова тази неустоечна клауза като размер съдът пряко замества с посоченото законово императивно правило.

В останалата част договорът не страда от пороци, нито съдържа уговорки, които да предвиждат небалансирани права или задължения на насрещните страни. Конкретно посочените от ответниците текстове в част първа препращат към поясненията във втория раздел, които съдът намери за клаузи, които не обвързват потребителите, доколкото се отнасят до опцията на банката да определя в своя полза подходящи нива на БЛП или да въвежда нови разходи, чрез които да увеличава финансовата тежест за своя клиент. Без прилагането на уговорките за промяна на лихвения процент, събиране на наказателна лихва и допълнителни премии по застраховката в полза на банката, договорът изпълнява същественото си предназначение на сделка по кредитиране на потребител срещу ясно посочено възнаграждение на

кредитора с уговорени конкретни падежи на анюитетни вноски по погасителен план. С това съдържание сделката може да бъде съхранена без неравноправната ѝ част, доколкото е изпълнено изискването за яснота и разбираемост на цената на кредитирането по т.8 и т.14 от раздел първи като номинален годишен лихвен процент и единствено дължима еднократна такса (решение № 9 от 27.02.2020 г. на ВКС по т. д. № 62/2019 г., I т. о., ТК и др.). В този смисъл са и насоките по приложението на общоевропейски стандарт на потребителската закрила при кредитиране и принципното разрешение на въпросите за критериите за отграничаване на основен от допълнителен предмет на договаряне (дело С 96/14 и съединени дела С-224/19 и С-259/19 на СЕС). Тази част на сделката не е опорочена до степен на недобросъвестно формулиране от страна на кредитора на клаузи от същественото съдържание, без което задължението не би било поето. Затова и няма основание да се отрече действителност на тази част от договора и по общите критерии за защита на потребителите по чл. 143 ЗЗП.

В заключение, съдът намира, че следва да зачете действието на коригиран погасителен план, без начислените застраховки и наказателни лихви над размер на законна лихва само върху просрочена част от главницата. В тази връзка установеното от експерта редуциране на лихвата от самия кредитор следва да бъде зачетено, въпреки че е резултат от отречено право на банката да изменя лихвения процент, тъй като финансовата институция сама е ограничила собственото си възнаграждение, като е признала неизгодна за себе си динамика на пазара и снижаване на лихвени нива. Затова, доколкото макар и да е едностранно, това изменение е в полза на потребителите и съдът може да го приложи, като възприеме отчитането на изпълнението на задълженията по договора по вариант 2 от задача № 5 на вещото лице. Експертът е изготвил алтернативен погасителен план като е посочил първоначално договорен с потребителите размер на месечен анюитет, но сборуван от части само за главница и лихва, като този размер е коригиран с намаляване на лихвата към момента, в който банката е признала общо спадане на лихвените нива с повече от 2 пункта и е променила служебно номиналния процент от 8.75 на 6.45% годишно. Макар корекцията да е направена едностранно и без по делото да има данни за изпълнение на задължението на банката да уведоми своя клиент, доколкото тя ползва потребителя съдът намира, че само той може да се противопостави на съхраняването на изменените условия за напред (по арг. от чл. 4 ал.2 вр. чл. 9 ал. 1 от втория раздел). В тази насока, съдът съображава, че само потребителя може да се позове на недействителността поради неравноправност, но кредиторът, изготвил условията на предлагания унифицирано кредитен продукт е винаги обвързан от своята преценка.

Съдът кредитира заключението по алтернативния вариант (с план по намален лихвен процент, без застраховки и наказателна лихва ненадхвърляща законна лихва само върху просрочени части от главница) като резултат от счетоводни знания на независим експерт, приложени спрямо изходни данни, отразени в счетоводството на ищеца и кореспондиращи изцяло на платежните документи за вноските, констатирани при прегледа на счетоводството. Въз основа на констатациите на вещото лице съдът възприема за доказано пълното изпълнение от страна на кредитора на задължението за предоставяне

на уговорения кредит в разпореждане на клиента по разкритата разплащателната сметка, и усвояване на наличностите, предоставени чрез вноските на длъжника в поредността, уговорена за прихващане на изпълнение по чл. 8 ал.7 от раздел втори от договора. Съдебният експерт е отчетел цялото движение на средствата по разплащателната сметка, където са били осигурявани средства за погасяване на кредита от различни източници (вкл. и чрез усвояване на други кредитни продукти). Счетоводителят е потвърдил(л.148), че последното постъпление по разплащателна сметка, ползвано от кредитора за обслужване на този кредит е осигурено на 10.03.2015г., като остатъчна част от него е усвоено едва на 30.03.2021г(л.149). След тази дата за погасяване на остатъци от задължения, вече осчетоводени като предсрочно изискуем дълг са използван само принудително събрани по спорната заповед суми от поръчителите, съответно в общ размер от 4519.44лв., преведени от ЧСИ след удържане на такси по изпълнение преди обезсилване на изпълнителния лист (със служебно известно на съда определение №131/12.01.2022 г. по ВЧГД 20213100503036 на ВОС).

Ответниците не са се позовали на други плащания, извън установените от вещото лице, нито са посочили доказателства за адресиране на изявление на кредитора за изискуемост преди изпратените покани до главния длъжник с изх.№ 0090-20-03608/27.08.2020г.(л.14) и съпругата-съдлъжник с изх.№ 0090-20-03610/27.08.2020г.(л.27) и изх.№ 0090-20-02096/28.04.2021г.(л.33).

Към този момент несъмнено е било налице неизпълнение на задълженията за плащане на анюитетите (и то не само според алтернативния вариант 2, но и според първоначално съставен погасителен план), поради което към тази дата е била осъществена хипотеза на чл. 11 от раздел втори на договора, допускаща право на кредитора да обяви вземанията за предсрочно изискуеми. Както вече се посочи, страните са договорили продължителната забава като фактически състав, при настъпване на който кредиторът да може да лиши длъжника от преимуществата на сроковете по погасителния план, без да е необходимо да доказва по общия ред обективна неспособност за обслужване на плащанията и да дава допълнителен срок за изпълнение на вече неизправния кредитополучател. В този смисъл следва да се преценява „автоматичното“ отпадане на падежите в полза на длъжника, но упражняването на това право е изцяло в компетенциите на самия кредитор. Съответно на уговорката между страните, макар да не може да отчита автоматични последици от сбъдването на условието, съдът приема, че следва да възприеме тази клауза след като допълни към уговорената хипотеза и императивно изискуемия субективен елемент. Съответно трансформиращ ефект на нарочно волеизявление на кредитора за отнемане преимуществото на срока по договора, като субективно потестативно право, установено в полза на кредитора, следва да се приема за настъпил автоматично с връчването на уведомлението(т.е без да се изисква и допълнителен срок за предупреждение). В този смисъл са били и отправените до съдлъжниците изявления.

Видно от протоколите, съставени от връчителя на писмата, възложени на частен съдебен изпълнител по реда на чл. 18 ал. 5 от ЗЧСИ, кредитополучателят Г. е търсен, но не е намерен на двата известни на кредитора адреси (обявен в договора и установен от заповедния съд като

настоящ адрес и регистриран постоянен адрес), като допълнително е констатирана липса на известна месторабота. Удостоверените факти не са опровергани и съдът намира за установени всички предпоставки за прилагане на нормата за фикционно връчване на книжа по реда на чл. 47 ал.5 ГПК. Доколкото последния опит за намиране на адресата(след трикратните посещения) и залепяне на съобщението за депозирани в кантора на ЧСИ книжа са удостоверени на 12.01.21г(л.19), връчването на кредитополучателя е довършено на 26.01.21г. и от тази дата действието на погасителния план може да се счита прекратено спрямо този длъжник. Ответниците са оспорили последиците от уведомяването на длъжника, но съдът намира възраженията за необосновани. Извършването на поредицата от посещения на адреса въпреки събрани данни от обитатели на адресите, че лицето не може да бъде намерено там не опорочава процедурата за връчването, тъй като макар и да удължава срока за изпълнение на възложеното на ЧСИ действие, повишава възможността регистрираното на този адрес лица да узнае за търсенето. Удостовереното залепяне на „уведомление по чл. 47 ГПК“ съдържа достатъчно информация за наличие на книжа, адресирани до обитател на адреса, за да може добросъвестен гражданин да положи минималната грижа за своите работи и да се запознае с естеството на адресираните до него книжа, като се яви в указаното в съобщението място за получаването им. В този смисъл обозначаването на вида на писменото изявление на банката с конкретната му квалификация и последиците му, изобщо не е необходимо и указанието за връчване на писмо е достатъчно за прилагане на последиците на законова фикция.

Уведомяването до встъпилата в дълга съпруга Г.а няма значение за настоящото производство, доколкото предсрочната изискуемост, анализ на изпадането в забава, се отчита по различен начин за всеки от съдлъжниците след личното им уведомяване (арг. от чл. 126 ал.2 ЗЗД вр. чл. 60 ал. 2 ЗКИ).

По отношение на поръчителите обаче, поели отговорност към кредитора за задълженията на кредитополучателя, такива, каквито произтичат от сключения от него договор, единствено значими са последиците от преобразуващото волеизявление, адресирано до Г.. Те не са титуляри на задължения по кредитния договор, а само по акцесорното съглашение за поръчителство, независимо че изявленията и за двете сделки са обединени в общ документ. Затова е изцяло ирелевантно възражението на ответниците за липса на уведомяване лично на поръчителите (решение № 293 от 28.12.2018 г. на ВКС по т. д. № 2201/2017 г., II т. о., ТК).

В заключение, съдът преценява, че действието на погасителния план отпада и за поръчителите на първата падежна дата след фикционно връчване на изявление на банката на кредитополучателя. В случая като последна дължима вноска може да се отчете тази с падеж 30.01.2021(№99 от алтернативния план), а всички следващи са предсрочно изискуеми.

Обявяването на предсрочна изискуемост едва на 28.06.21г не е обосновано спрямо поръчителите и затова счетоводните записвания в извлечението, изготвено от кредитора не следва да се зачитат.

Съдът прилага аритметични знания и въз основа на изготвения от вещото лице втори вариант на алтернативен погасителен план, констатира, че

към момента на подаване на заявлението на 20.07.2021г., основано на вече упражнено право на предсрочна изискуемост, общият размер на **главницата възлиза на 35 638.36 лв.** (вкл. 25939.30лв като сбор на части от неплатени вноски с падежи от 30.2.2015г до 30.1.2021 и предсрочно изискуемия остатък от 9699.06лв). Съдът приспада от изчисленията на вещото лице сумите, съответно отчетени по плана за вноски с падежи след 30.01.2021, когато длъжникът вече е бил лишен от срока за ползване на главница и не следва да дължи редовното възнаграждение за това ползване (т.2 от ТРОСГТК 3/2017 на ВКС). Съответно сборното задължение за **договорна възнаградителна лихва** по „номинален“ ГЛП следва да се ограничи до лихвата, включена във вноски с падеж 30.02.2015г до падеж 30.01.21г, която достига до **9419.96лв.** **Наказателната лихва** обаче има характер на договорно обезщетение за забава, която не само не се ограничава в рамките на погасителния план но и допълнително се натрупва до окончателното изпълнение на дълга и се дължи наред с предсрочно изискуема главница. Вещото лице е изчислило размер на това договорно обезщетение до **посочената от кредитора дата 27.06.2021г.** в размер на **7851.07лв** и поне в този размер, ненадвишаващ законовия лимит на законна лихва този дълг съществува и следва да бъде признат. За периода след тази дата до подаване на заявлението кредиторът претендира само **законна лихва** върху цялата, несъмнено вече изискуема главница, поради което изчисленията на вещото лице не следва да се коригират и съдът възприема като основателен размера от **169.30лв.** В тези установени от съда към момент на подаване на заявлението размери на изискуеми задължения на кредитополучателя, следва да бъдат признати и правата на кредитора да получи от поръчителите дължимо изпълнение. За горниците над **35 638.36 лв. до 36539.04 лв** по претенцията за главницата; над **9419.96лв до 12 262.30 лв.** по договорната лихва; над **7851.07лв до 8330.95 лв** по наказателната лихва и над **169.30лв до 223.30лв** по законна лихва претенциите следва да се отхвърлят като недължими.

При този резултат от разглеждането на делото, съдът разпределя и **отговорността за разноски** на насрещните страни:

Предвид направеното само от ищеца искане и на основание чл.81 вр. чл. 78 ал.1 от ГПК, ответникът следва да понесе съразмерна на уважената част от сборния иск (53108.69/57355.59) част от разходи, направени от ищеца по водения съдебен процес, вкл. и за заповедната му фаза.

Ищецът е обявил в списъка си разходи за платената такса 1188.18лв за разглеждана на иска, депозиранияте 800лв, изплатени като хонорар на вещото лице и юрисконсултско възнаграждение за представителство пред РС в размер на 650лв. Съдът съображава, че още в исковата молба ищецът е заявил без да посочва по размер и юрисконсултско възнаграждение за настоящото производство, поради което приема, че е сезиран с две самостоятелни искания на това основание.

В издадената срещу длъжника заповед са признати разходи възлизащи на общо 1147.11лв такса и определени само 50 лв за юрисконсултско възнаграждение. Заповедта не е обжалвана в частта за разноските от заявителя, поради което и настоящия съд не може да я преразглежда по

отношение на този размер. Така признатите разходи следва да се редуцират до общо 1 108.47лв, които да се присъдят на ищеца за заповедното производство вместо включените в изгубилата изпълнителна сила заповед разноски(т.12 на ТР 4/2013г на ОСГТК).

За настоящото дело съдът следва да определи юрисконсултското възнаграждение като отчита броя на исковете, защитата предприета по служебно повдигнати от съда въпроси по прилагане на императивни норми и фактическата сложност (наложила разработване на множество варианти на експертиза). Посоченият от ищеца размер от 650лв клони към минимум, предвиден по чл. 25 ал.1 и чл.26а от ЗЗПП и съдът го възприема като съответен на правна сложност и материален интерес за цялостна защита по делото. Така от общия размер 2638.18лв на разходите, за настоящото производство ищецът следва да бъде компенсирал със съразмерна част от 2 442.84лв.

Страните следва да си поделят и отговорността за авансираните от съда разходи за допълнително възнаграждение на експерта, изготвил варианти обслужващи тезите и на двете спорещи страни. Изплатените служебно 400лв следва да се възстановят в бюджета на съда съразмерно, като част от само 29.62лв се възложи на ищеца, а остатъка от 370.38лв общо на осъдените ответници, на осн. чл. 78 ал. 6 ГПК.

Мотивиран от гореизложеното, и на осн. чл.237 ГПК съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА за установено, че вземанията, удостоверени в заповед №3892/03.08.2021г. издадена по ЧГД 10610/2021 на ВРС СЕ ДЪЛЖАТ солидарно с кредитополучател и съдлъжник и от поръчителите Н. А. Д., ЕГН ***** и М. А. В., ЕГН ***** по договор за Б. кредит ЕКСПРЕСО № 322068 от 01.11.2012г, на осн. чл. 10, чл.33а и чл. 22 ЗПК като изискуеми задължения на кредитополучателя до размери както следва:

1. за връщане на просрочена **главница** в размер на **35638.36 лв.** (тридесет и пет хиляди шестстотин тридесет и осем лева и тридесет и шест стотинки) формирана от вноски с пропуснати падежи до 31.01.2021г и предсрочно изискуем остатък, ведно със законна лихва от подаване на заявлението по чл. 417 ГПК на 20.07.2021г;
2. за плащане на сборно вземане от **9419.96лв.**(девет хиляди четиристотин и деветнадесет лева и деветдесет и шест стотинки) формирано от части от вноски за **договорни лихви** до предсрочна изискуемост по погасителен план начислени като ежемесечно възнаграждение за ползване редовна главница по кредита до 31.01.2021г.,
3. за плащане на сборно вземане от **7851.07 лв.**(седем хиляди осемстотин петдесет и един лева и седем стотинки) представляващо сбор от **лихвена надбавка**, уговорена като обезщетение поради просрочие на вноските за главница от 30.3.2015г. до 27.06.21г.
4. за плащане на сборно вземане от **199.30 лв.**(сто деветдесет и девет лева и тридесет стотинки) представляващи обезщетение за забава в размер на **законна лихва** върху цяла остатъчна главница след предсрочна

изискуемост за периода от 28.06.2021г. до подаване на заявлението по чл. 417 ГПК на 20.07.2021г.

по иска, предявен по реда на чл. 422 ал.1 ГПК от „БАНКА ДСК" ЕАД, ЕИК 121830616, гр. София, ул. Московска № 19, представлявано от изпълнителни директори Спасова и М., съд. адрес гр. Варна, бул. Вл. Варненчик №92(с обявено съгласие за електронно уведомяване чрез ЕПЕП), срещу Н. А. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. Македония № 52, ет.2, ап. 2 и М. А. В., ЕГН ***** с адрес: гр. Добрич, ул. Иларион Макариополски № 23.

ОТХВЪРЛЯ претенции на същия кредитор срещу същите длъжници-поръчители по същия договор, както следва:

1. за горница над 35638.36 лв. до претендиран размер 36539.04 лв. на сборна предсрочно изискуема главница, ведно със законна лихва от подаване на заявлението
2. за горница над 9419.96лв. до претендиран размер 12262.30 лв. на договорни лихви, претендирани като възнаграждение за ползване на кредита до предсрочна изискуемост, начислени ежемесечно в погасителен план от 13.01.2015г. до 27.06.21г.
3. за горница над 7851.07 лв. до претендиран размер 8330.95лв на лихвена надбавка, уговорена като обезщетение поради просрочие на вноските за главница от 30.12.2014г. до предсрочна изискуемост на 27.06.21г.
4. за горница над 199.30 лв. до претендиран размер 223.30лв за обезщетение за забава, претендирано в размер на законна лихва върху цяла главница след предсрочна изискуемост за периода от 28.06.2021г. до подаване на заявлението на 20.07.2021г.

ОСЪЖДА Н. А. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. Македония № 52, ет.2, ап. 2 и М. А. В., ЕГН ***** с адрес: гр. Добрич, ул. Иларион Макариополски № 23 да заплатят общо сумата от само **1 108.47лв.**(хиляда сто и осем лева и четиридесет и седем стотинки), представляваща разноски по загубила изпълнителна сила заповед за незабавно изпълнение №3892/03.08.2021г. издадена по ЧГД 10610/2021, на осн. чл. 81 ГПК, както и само **2638.18лв.**(две хиляди шестстотин тридесет и осем лева и осемнадесет стотинки) представляваща направени от ищеца по настоящото производство разноски, съразмерно на разгледаните основателни искове, на осн. чл. 78 ал.1 ГПК.

ОСЪЖДА Н. А. Д., ЕГН *****, с адрес: гр. Варна, ул. Македония № 52, ет.2, ап. 2 и М. А. В., ЕГН ***** с адрес: гр. Добрич, ул. Иларион Макариополски № 23 да заплатят да възстановят общо в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Варненски окръжен съд сумата от **370.38лв.**(триста и седемдесет лева и тридесет и осем стотинки), представляваща авансирани разноски, съразмерно на основателен иск на осн. чл. 78 ал. 6 ГПК.

ОСЪЖДА „БАНКА ДСК " ЕАД, ЕИК 121830616, гр. София, ул. Московска № 19, да възстанови в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Варненски окръжен съд сумата от **29.62лв.**(двадесет и девет лева и шестдесет и две стотинки), представляваща авансирани разноски, съразмерно на неоснователен иск на осн. чл. 78 ал. 6 ГПК.

УКАЗВА на задължените в полза на съда лица, че следва да представят

на съда доказателства за заплащане на присъдена сума, като при пропускане на 7-дневен срок след влизане в сила на решението, в полза на бюджета ще бъде издаден служебно изпълнителен лист, като в него допълнително ще бъде начислена и такса от 5 лв. и законна лихва по чл. 1 от ЗЛДТДПДВ, на осн. чл. 109 от ПАС.

Решението подлежи на въззивно обжалване пред Варненски апелативен съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните чрез пълномощниците (на ищеца чрез ЕПЕП) със съобщение образец № 11 от Наредба №7.

Да се обяви в регистъра по чл. 235 ал.5 ГПК, на осн. чл. 273 от ГПК.

Съдия при Окръжен съд – Варна: _____